
INFORMACJE

Agnieszka Woszczek
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

OGÓLNOPOLSKI KONKURS „SPOSÓB NA SUKCES” NA NAJLEPSZE DZIAŁANIA KREUJĄCE PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I NOWE MIEJSCA PRACY NA OBSZARACH WIEJSKICH

1. Wstęp

Zrównoważony, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w dużej mierze kreują sami mieszkańcy, a w szczególności lokalni liderzy społeczności wiejskich, tacy jak laureaci ogólnopolskiego konkursu „Sposób na Sukces”.

2. Ogólnopolski Konkurs „Sposób na Sukces”- charakterystyka

Ideą konkursu jest wspieranie ciekawych przedsięwzięć gospodarczych, których uruchomienie generuje nowe miejsca pracy na wsi poza rolnictwem przyczyniając się do ograniczenia bezrobocia i aktywizacji społeczności lokalnych.

Cele konkursu:

- promocja pozarolniczych przedsięwzięć tworzących nowe miejsca pracy na obszarach wiejskich i w miastach do 20. tysięcy mieszkańców,
- aktywizacja gospodarcza mieszkańców wsi,
- upowszechnianie informacji o wyróżnionych przedsięwzięciach gospodarczych,
- upowszechnianie wiedzy o sposobach pozyskiwania środków na dofinansowanie przedsięwzięć gospodarczych, wymiana doświadczeń i współpraca pomiędzy uczestnikami konkursu.

Radę Programową tworzą przedstawiciele organizatorów, patronów honorowych i medialnych. Rada Programowa powołuje ze swojego grona Jury, które ocenia przedsięwzięcia zgłoszone do konkursu i przyznaje nagrody.

Do konkursu mogą być zgłaszane przedsięwzięcia realizowane przez osoby fizyczne, prawne oraz nie mające osobowości prawnej spółki prawa handlowego, a więc np.: samorządy gminne oraz powiatowe, w tym z miast do 20. tysięcy mieszkańców, organizacje społeczno-zawodowe i branżowe rolników, organizacje pozarządowe.

Osoby fizyczne i osoby prawne zgłaszają propozycje konkursowe po uzyskaniu potwierdzenia realizacji przedsięwzięcia przez: Urząd Gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego lub Oddział Centrum Doradztwa Rolniczego właściwe dla miejsca realizacji przedsięwzięcia.

Do podstawowych kryteriów oceny przedsięwzięć należą: znaczenie przedsięwzięcia dla rozwoju gminy, w tym: społeczna użyteczność przedsięwzięcia, perspektywiczny wpływ przedsięwzięcia na rozwój gminy i społeczności lokalnej, zakres wykorzystania lokalnego potencjału, a ponadto uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, stopień dostosowania przedsiębiorstwa do standardów Unii Europejskiej, innowacyjność rozwiązań i konsekwencja w prowadzeniu działalności.

Dodatkowo zgłoszenia konkursowe oceniane są pod względem: prowadzenia działalności eksportowej, posiadania dokumentów poświadczających bezpieczeństwo żywności lub jakości wyrobów, wykorzystania środków pomocowych i funduszy strukturalnych w realizacji przedsięwzięcia.

Konkurs ma charakter stały, a rozstrzygany jest raz w roku.

W roku bieżącym tj. w ramach IX edycji konkursu, zostaną przyznane nagrody za najlepsze przedsięwzięcia zrealizowane w roku 2007 i pierwszym półroczu 2008 roku. Ogłoszenie wyników tegorocznej IX edycji nastąpi do 15 stycznia 2009 r. Planuje się, że uroczystość finałowa konkursu odbędzie się wzorem lat ubiegłych w Pałacu Belweder w Warszawie.

Współorganizatorzy:

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Stowarzyszenie „AgroBiznesKlub”,
- Stowarzyszenie „Sposób na Sukces”,
- Towarzystwo Inicjatyw Społecznych „Nowy Świat”,
- Firma „Agrobroker” - Ubezpieczenia i Doradztwo

Patronat honorowy:

Od początku uruchomienia, w 2000. roku patronat honorowy nad konkursem „Sposób na Sukces” sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Patronat medialny:

Telewizja Polska S.A. Program 1

Redakcje pism:

- „Agro Serwis”,
- „Bank i Rolnictwo”,
- „Nowa Wieś Europejska”,

– „Nowe Życie Gospodarcze”,
Redakcja „Farmer.pl – portal nowoczesnego rolnika”

3. Laureaci i wyróżnieni w konkursie w latach 2000-2008 - statystyka

Ogółem w ośmiu dotychczasowych edycjach spośród 452 zgłoszeń konkursowych wyłoniono 115 laureatów a 16 przedsięwzięć wyróżniono.

Tabela 1

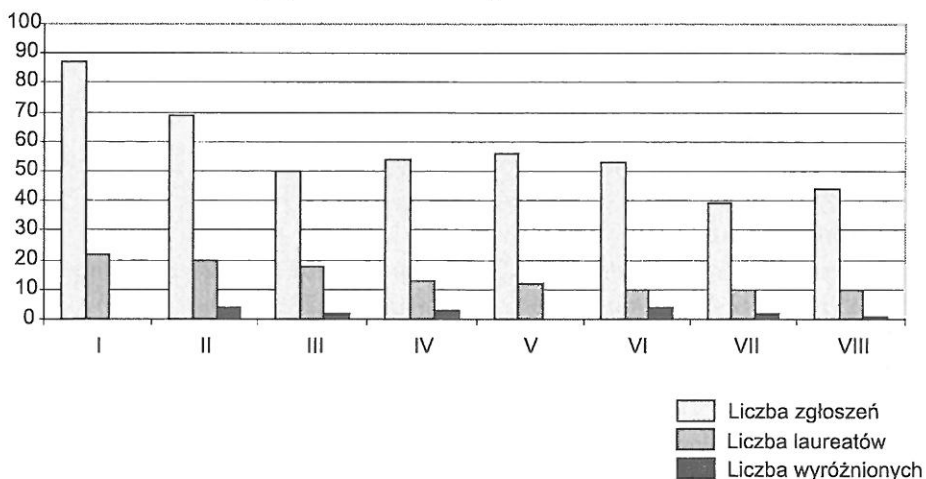
Liczba laureatów i wyróżnionych w poszczególnych edycjach konkursu

Edycja	Liczba zgłoszeń	Liczba laureatów	Liczba wyróżnionych
I	87	22	0
II	69	20	4
III	50	18	2
IV	54	13	3
V	56	12	0
VI	53	10	4
VII	39	10	2
VIII	44	10	1
Razem	452	115	16

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 1

Liczba laureatów i wyróżnionych w poszczególnych ośmiu edycjach konkursu "Sposób na Sukces"

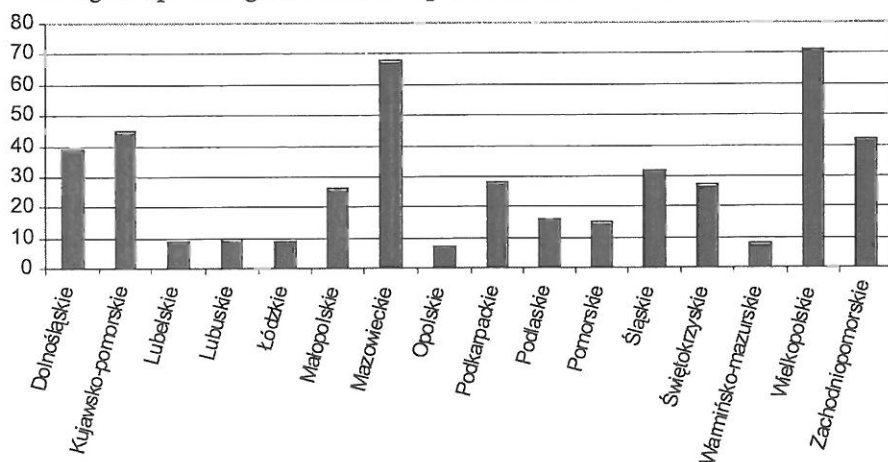

Źródło: Opracowanie własne

Największą liczbę zgłoszeń odnotowano w pierwszej edycji (87) natomiast najmniejszą w siódmej edycji konkursu (39). Najwięcej przedsięwzięć uhonorowano w pierwszej edycji konkursu (22). W ostatnich trzech latach liczba laureatów konkursu kształtuje się na tym samym poziomie (10).

Wykres 2

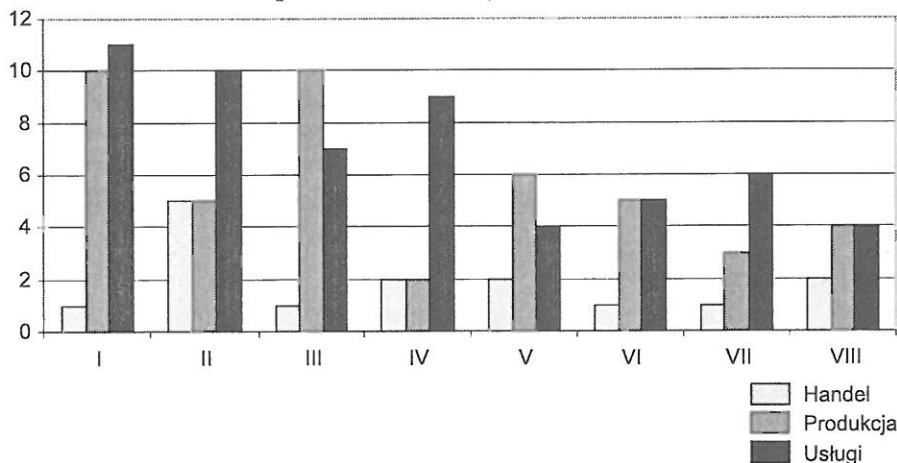
Liczba przedsięwzięć z poszczególnych województw zgłoszonych do ogólnopolskiego konkursu "Sposób na Sukces" w latach 2000-2008

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 3

Liczba laureatów poszczególnych edycji konkursu "Sposób na Sukces" w podziale na rodzaje działalności

Źródło: Opracowanie własne

Wśród zgłoszeń nadesłanych do konkursu w latach 2000 – 2008, najwięcej przedsięwzięć pochodziło z województwa wielkopolskiego (71) oraz mazowieckiego (68), najmniej z województwa opolskiego (7) oraz warmińsko-mazurskiego (8).

W gronie laureatów i wyróżnionych największą grupę stanowią przedsięwzięcia z terenu województwa wielkopolskiego i mazowieckiego, najmniej licznie reprezentowane są województwa: warmińsko-mazurskie (2) i łódzkie (3), natomiast województwo opolskie nie jest reprezentowane wśród finalistów konkursu.

Najczęściej reprezentowaną grupę w gronie ponad 120 finalistów ogólnopolskiego konkursu „Sposób na Sukces” stanowią przedsięwzięcia o charakterze produkcyjnym. Wymienić tu można m.in.: przedsięwzięcia związane z produkcją dziewiarską, produkcją mebli, produkcją dla potrzeb budownictwa, przetwórstwem rolno-spożywczym tj. przetwórstwem mięsa, ryb, owoców i warzyw; produkcją pieczywa, makaronów, czy też z wytwarzaniem produktów tradycyjnych.

Druga pod względem liczebności jest grupa przedsięwzięć z zakresu usług w tym m.in. usług turystycznych i rekreacyjnych, szkoleniowych, medycznych, finansowych oraz usług z zakresu rzemiosła artystycznego.

Najmniej liczna grupa to przedsięwzięcia o charakterze wyłącznie handlowym dotyczące najczęściej handlu materiałami budowlanymi, maszynami rolniczymi, środkami do produkcji rolnej, pakowania i dystrybucji owoców czy grzybów uprawowych.

W gronie laureatów konkursu znalazły się również przedsięwzięcia nietypowe np. produkcja tłumików sportowych, powozów konnych i boksów dla koni, akwariów i terrariów, usługi z zakresu akupresury, hirudoterapii, krycie dachów strzechą, produkcja tkanin artystycznych czy też utworzenie edukacyjnego ogrodu botanicznego, parku jurajskiego czy miasteczka westernowego.

W konkursie nagrodzono również wiele inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych związanych z działalnością lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych polegających na realizacji projektów edukacyjnych, organizacji zielonych szkół, tworzenia świetlic wiejskich, organizacji imprez sportowych i promocyjnych, uruchamiania programów aktywizacji zawodowej skierowanej do grup celowych: osób bezrobotnych, kobiet oraz osób niepełnosprawnych.

4. Podsumowanie

Według niezmiennych zasad od dziewięciu już lat, w ramach konkursu „Sposób na Sukces” promowani są ludzie odważni i przedsiębiorczy, rozwijający z powodzeniem małe firmy na terenach wiejskich. Dzięki swej aktywności i dobrym pomysłom, które sprawdziły się w praktyce, mogą być wzorem do naśladowania, gdyż z powodzeniem we współczesnych realiach ekonomicznych prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą przynoszącą dochód właścicielowi firmy oraz

tworzącą nowe miejsca pracy dla innych mieszkańców wsi. Jako główni, a często jedyni więksi pracodawcy w miejscowościach w których funkcjonują, przedsiębiorcy podejmują także wiele działań prospołecznych i sponsorskich na rzecz lokalnej społeczności.

Przedsiębiorcy i lokalni liderzy przedsiębiorczości wiejskiej stanowią również przykład umiejętnego wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania własnej działalności, czy to z wykorzystaniem pomocy krajowej: np. kredytów preferencyjnych ARiMR, czy funduszy strukturalnych np. działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” PROW 2007-2013 czy innych środków z poprzedniego okresu programowania 2004-2006 nie tylko SPO - rolnictwo lecz także środków realizowanych na poziomie regionalnym np. ZPORR.

Rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej na obszarach wiejskich sprzyja nie tylko tworzeniu nowych miejsc pracy dla ludności wiejskiej blisko miejsca zamieszkania lecz również przybliży dostęp do produktów i usług, wpływając pozytywnie na wzrost poziomu życia mieszkańców. Ma to szczególne znaczenie w świetle nowych funkcji jakie zaczynają pełnić tereny wiejskie, w tym funkcji „sypialni” dla mieszkańców aglomeracji.

Sektor MSP jest głównym motorem rozwoju gospodarczego kraju, gdyż zapewnia znaczną część miejsc pracy w gospodarce narodowej oraz wypracowuje około połowy dochodu narodowego brutto. Ważne jest więc upowszechnianie przykładów sukcesu osiągniętego przez mieszkańców wsi oraz umożliwienie małym i średnim przedsiębiorcom funkcjonującym na obszarach wiejskich szerszej promocji (poprzez udział w konkursach, wydawanie materiałów promocyjnych: ulotek, katalogów), jak również udostępnienie informacji o możliwościach finansowania dalszego rozwoju działalności. Dlatego też Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie zaprasza laureatów ogólnopolskiego konkursu „Sposób na Sukces” do udziału w różnorodnych formach edukacyjnych: szkoleniach, warsztatach. Finaliści jednej z edycji konkursu wzięli też udział w wyjeździe na Litwę i Łotwę, którego celem było nawiązanie kontaktów gospodarczych. Laureaci konkursu założyli także Stowarzyszenie „Sposób na Sukces”, którego przedstawiciele zostali zaproszeni do uczestnictwa w pracach Rady Programowej oraz Jury konkursu.